

Samen weven
met Rosa Smits

Creëren in verbinding

Rosa Smits, Gemert 1990, woont en werkt in Amsterdam Nieuw-West. Via een lange omweg rolde ze in het weven. Ze studeerde mode, deed de vooropleiding in Den Bosch, ging van daaruit naar de kunstacademie in Den Haag en vervolgens naar de Designacademie, om uiteindelijk op de Gerrit Rietveldacademie te belanden. De designafdeling bleek vol te zitten en zo kwam ze op de textielafdeling terecht waar uiteindelijk het kwartje viel.

Gezamenlijk ontwerpproces met Amazigh wevers in Amekhlj, Marokko (2023).
Fotografie: Olga Ganzha.

Gezamenlijk ontwerpproces met Amazigh wevers in Amekhlj, Marokko (2023).
Fotografie: Olga Ganzha.

‘Ik heb echt een passie voor textiel, maar de weg ernaartoe was een lange. Bij mode moet je altijd alles heel erg van tevoren bedenken en incalculeren. Ik werk liever intuïtief, houtje-touwtje, in het moment, en daar leent textiel zich heel goed voor. Textiel gaat niet alleen over mode, het is veel groter. Het gaat net zo goed over landbouw, over geschiedenis, antropologie en economie. Al die velden kun je aan textiel verbinden en dat vond ik helemaal te gek. En weven, dat sprak me het allermeeste aan.’

Marokko

‘In het tweede studiejaar gingen we met de textiel-afdeling naar Marokko. We hadden contact gelegd met Hamid El Kanbhoui, een Nederlands- Marokkaanse kunstenaar. Hij woont in Amsterdam maar heeft een stukje land gekocht in Marokko. Daar bezocht ik de Amazigh vrouwen die kleden weefden. Ik ging bij ze zitten en al gauw mocht ik meedoen. Zij lieten mij onder andere zien hoe ze een ketting maakten voor hun weefgetouwen. Gewoon buiten in een ruimte zonder dak met half afgebouwde muren. Hun weefgetouwen zijn eenvoudigweg stokken die ze in de grond steken, om ze vervolgens met allerlei touwen op verschillende plekken aan de muur te bevestigen. De ruimte waarin zewerken is in onze ogen wellicht incompleet, maar zij gebruiken hem optimaal en weven er de meest prachtige kleden.’

Samen

‘Hoe deze vrouwen samenwerken, hoe ze elkaar aanvoelen, hoe krachtig dit samen weven is, raakte me. Het heeft me er, terug in Nederland, toe aangezet verschillende projecten op te zetten waar gezamenlijk een kleed geweven kan worden. Zo kwam ik terecht bij een buurthuis, het Cobra- en het Van Eesteren museum, bij zorgorganisatie Cordaan, maar ook bij verschillende festivals zoals *Stille Wateren en Knits & Now* in Amsterdam Nieuw-West. Daarnaast ontstond het project *Weaving Voices* in Slotervaart en weef ik met de handwerkgroep ‘Haak & Maak’. Met deze groep weven we in januari 2026 *en public* in Museum ‘t Schip in de Spaarndammerbuurt in Amsterdam.’

‘Samen iets creëren geeft een andere verbinding dan elkaar leren kennen door een gesprek. Zet maar eens in je eentje een groot weefraam op. Dan moet je elke keer de ladder op en af om die kettingdraden te spannen, het is helemaal niet fijn om dat alleen te doen. Als je zoiets samen doet kom je in een rare performance-achtige dans, je komt in een soort van ritme met elkaar. Het materiaal door je handen laten gaan, zoals wol of repen stof, doet ook veel voor mensen. Door de hele tijd maar op die telefoon te zitten, verliezen we het tactiele aspect van het materiaal.’

“Hoe deze vrouwen
samenwerken, hoe ze
elkaar aanvoelen, hoe krachtig
dit samen weven is, raakte me.”

Experiment

‘In 2023 ben ik teruggegaan naar Marokko, naar diezelfde vrouwen, de Amazigh wevers in Amekhlj, om onze samenwerking verder uit te bouwen. Met hen ben ik een experiment aangegaan. Een kleed wordt bijna altijd een rechthoek of een vierkant. Hoe zouden we dat eens anders kunnen doen? Na een gezamenlijk ontwerpproces is daar een kleed in vijf delen uit ontstaan dat op verschillende manieren aan elkaar gezet kan worden.’

Educatie

Rosa ondertekent haar mails met: *Artist | Network Weaver | Educator*. Omdat er aan dat laatste op de academie weinig of geen aandacht werd besteed, begint ze in september 2025 aan een *International Master Artist Educator* in Arnhem. ‘Educatie maakt al lang deel uit van mijn beroepspraktijk, maar daarbinnen zoek ik meer uitdaging en verdere verdieping.’ X

www.rosasmits.com

[Insta: @rosasmts](https://www.instagram.com/rosasmts)

Collective Weave of N-W process tijdens Knits & Notes festival, 2024.
Fotografie: Ruben den Harder.

Collective Weave of N-W process tijdens Knits & Notes festival, 2024.
Fotografie: Ruben den Harder.

Weaving Voices (Erasmus project 2022-2024) samen wevend in Bureau Postjesweg, Slotervaart, 2023. Fotografie: Olga Ganzha.

TEKST: MONIEK SPANNS